

1 Mayıs

Bir Mayıs Bahar Bayramı 1980 darbesi ile tatil olmaktan çıkartıldı. 28 yıl aradan sonra 21 Nisan 2008 tarihli Bakanlar Kurulu kararıyla 1 Mayıs "Emek ve Dayanışma Günü" olarak kutlanabileceği kararı alındı (Karar Sayısı : 2008/13526). Bir yıl sonra ise 22 Nisan 2009 tarihinde çıkartılan bir yasa ile (yasa no: 5892) "1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü" resmi tatil olarak kabul edildi (27 Nisan 2009 tarih ve 27212 no'lu Resmî Gazete). Böylece 1 Mayıs dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi ülkemizde de emekçilerin bayramı ünvanını kazanmış oldu.

Bu demokratik hak niçin verildi? Elbetteki geçmiş yıllarda özellikle sendikaların ısrarlı demokratik talepleri nedeniyle bu olmuştur. Hükümet bir lütufta bulunmamıştır, emekçilerin gasp edilen haklarını vermek zorunda kalmıştır.

1 Mayıs işte böyle bir simgedir, demokratik hakların talep edilmesinin simgesi, geçmişte de, bugün de.

Ekim 1884 de ABD işçi birlikleri federasyonu 1 Mayıs 1886 tarihini 8 saat çalışma hakkının talep edileceği tarih olarak belirlemiş ve o tarihte genel grev çağrısında bulunmuştur. Değişik kentlerde tahminlere göre 300-500 bin işçi bu greve katılmıştır.

Şikago'da yapılan grevin diğer kentlerde yapılandan bir farkı vardı. Şikago kentinde bulunan bir zirai araç fabrikasında 1 Mayıs'tan önce başlamış bir grev vardı. 1 Mayıs günü 400 polis memuru tarafından korunan grev kırıcıları fabrikaya girmiş. Günlerce devam eden gerginlikler olmuştur. 3 Mayıs mesai saati sonunda greve giden işçiler üzerine polis ateş açmış ve iki işçi ölmüştür. Ertesi gün işçilerin Şikago'nun Haymarket meydanında toplanması sağlanmıştır. Oldukça sakin geçen toplantının sonlarına doğru polis konuşmacıların üzerine yürümeye başlayınca bilinmeyen bir kişinin attığı bir bomba sonucu bir polis memurunun ölmesi üzerine polis gece karanlığında şüursuzca açmış olduğu ateş sonucu resmi kayıtlara göre 7 polis ve 4 işçi hayatını kaybetmiştir. Ancak ölen işçilerin sayısının çok daha yüksek olduğu kabul edilmektedir. Yüzlerce işçi yaralanmıştır. Tarihe Haymarket Faciası diyen geçen bu olaylar sonucu 8 grev sözcüsü idama mahkum edilmiştir.

Demokratik Yaşam e-dergisinin 1 Mayıs'ta yayın hayatına başlaması tesadüf değildir. 21. Yüzyıl'da insanlığın karşı karşıya kalacağı sorunların çözümü sadece demokrasinin özümsemesi ve yaşanması ile olasıdır. Bunun bilincinde olan yayın ekibi demokrasi talebinin simgesi olan 1 Mayıs'ı yayın hayatına başlama tarihi olarak seçmiştir.